

Kommunstyrelsen

Aktualitetsprövning av Sunne kommuns fördjupade översiktsplan

KS2019/752/04

Förslag till beslut

1. Fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort bedöms inte aktuell i förhållande till kraven enligt PBL 3 kap 5 §.
2. Plan och projekt får i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en ny fördjupad översiktsplan (FÖP) för Sunne tätort.

Sammanfattning av ärendet

Översiktsplanen, i detta fall den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort, är ett strategiskt politiskt dokument som ska spegla den rådande politiska majoritetens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser. För att fungera som ett verktyg för politiken måste planen vara aktuell och det görs genom en aktualitetsprövning minst en gång varje mandatperiod.

Syftet med aktualitetsprövningen är att avgöra om den fördjupade översiktsplanen är aktuell. Det kan till exempel vara nya förutsättningar, nya kunskaper, lagändringar eller annan politisk uppfattning som medför att den fördjupade översiktsplanen behöver revideras.

Utredning av ärendet

En arbetsgrupp inom Samhällsbyggnad har tillsammans med en plankonsult utarbetat en rapport, aktualitetsprövning, av Sunne kommuns översiktsplan och fördjupade översiktsplan. Beslut om fördjupade översiktsplanens aktualitet och revideringsbehov fattas av kommunfullmäktige med stöd av denna rapport.

En aktualitetsprövning och dess beslutsunderlag kan utformas på olika sätt. De formella kraven enligt PBL är endast att beslutet ska tas av kommunfullmäktige och att länsstyrelsen före beslutet skall ges tillfälle att redovisa sina synpunkter angående statliga och mellankommunala intressen. Detta görs av Länsstyrelsen i den sammanfattande redogörelsen

SUNNE | VÄRMLAND

för Värmlands län (2019-2022), redogörelsen redovisar kommunspecifika synpunkter i fråga om de statliga och mellankommunala intressena som har betydelse för översiktsplanens aktualitet.

Rapporten, aktualitetsprövningen, är en genomgång av gällande översiktsplan samt fördjupade översiktsplan och deras status. Aktualitetsprövningen läses med fördel tillsammans med de gällande plandokumenterna. Rapporten är framtagen för att kommunfullmäktige ska ta ställning till fördjupningens aktualitet, för att denna ska kunna ge rätt vägledning i beslut om exempelvis bygglov och tillstånd enligt miljöbalken. Den ska spegla viljan hos den politiska majoriteten i kommunen och svara upp mot rådande förutsättningar och kunskaper.

Plankonsulten har gjort genomgången av den fördjupade översiktsplanen samt sammanställning av rapporten tillsammans med tjänstemän inom samhällsbyggnad. Dialog har under arbetet förts med Länsstyrelsen via mail och telefon under december 2017 och januari 2018, samt under hösten 2019.

Efter genomgången av den fördjupade översiktsplanen kan konstateras att följande delar av planen behöver revideras:

Fördjupningen av översiktsplanen för Sunne tätort har genomförts till stora delar och övriga delar av planen är avhängigt byggnationen av en ny bro över sundet. Bedömningen är att planen utgör ett svagt stöd för planering och bygglov och därmed bör revideras under mandatperioden. Det behöver därför upprättas en ny fördjupad översiktsplan för Sunne tätort.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2019-12-04

Rapport, aktualitetsprövning, beslutsunderlag, 2019-11-15

Johanna Bergsman
Enhetschef

Petter Wikström
Fysisk planerare

Beslutet skickas till:
Verksamhetschef – Samhällsbyggnad
Enhetschef – Plan och projekt

AKTUALITETSPRÖVNING

av Sunne kommuns översiktsplan

Sunne Kommun
Värmlands Län

INNEHÅLL

1. SAMMANFATTNING.....	3
2. OM AKTUALITETSPRÖVNINGEN.....	3
3. SAMMANSTÄLLNING AV NYA ANSPRÅK OCH FÖRUTSÄTTNINGAR	4
4. GENOMGÅNG AV ÖVERSIKTSPLAN FÖR SUNNE KOMMUN.....	7
5. PLANERINGSBEHOV UNDER KOMMANDE PERIOD	17

Omslag	Framsida ÖP 2011 och FÖP 2009
Beställare	Anders Olsson, Sunne kommun
Konsult	Sara Svensson, SBK Värmland AB
Uppdragsansvarig	Daniel Nordholm, SBK Värmland AB
Kontakt	SBK Värmland AB Hantverksgatan 9 671 31 ARVIKA tel. 070-783 12 04

daniel@sbkvarmland.se
www.sbkvarmland.se

1. SAMMANFATTNING

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång under mandattiden ta ställning till översiktsplanens aktualitet för att den ska kunna ge rätt vägledning i beslut om exempelvis bygglov och tillstånd enligt miljöbalken. Den ska spegla viljan hos den politiska majoriteten i kommunen och svara upp mot rådande förutsättningar och kunskaper. Detta dokument, aktualitetsprövningen, är en genomgång av gällande översiktsplan samt fördjupningar och deras status. Aktualitetsprövningen läses bäst tillsammans med den gällande översiktsplanen.

SAMMANVÄGD AKTUALITET

Sunnes översiktsplan är avseende inriktningen på planen fortsatt aktuell. Det finns dock underlag och planeringsförutsättningar som har ändrats. Framför allt handlar det om nya utredningar samt nya lagar och regler som har tillkommit sedan planen upprättades. Dock gör planens generella karaktär att innehållet fortsatt bedöms aktuellt.

Fördjupning av översiktsplanen för Sunne tätort bedöms inaktuell till följd av att stora delar av planen antingen är genomförda eller svåra att genomföra i närtid om inte byggnation av ny bron över sundet kommer till.

REVIDERINGSBEHOV

Efter genomgången av översiktsplanen kan konstateras att följande delar av planen behöver revideras:

- I den kommunövergripande översiktsplanen bör delen som handlar om landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) ersättas med framtagen LIS-plan som står inför antagande.
- Fördjupningen av översiktsplanen för Sunne tätort har genomförts till stora delar och övriga delar av planen är avhängigt byggnationen av en ny bro över sundet. Bedömningen är att planen utgör ett svagt stöd för planering och bygglov och därmed bör revideras under mandatperioden.
- Under kommande mandatperiod bör förutsättningarna för att revidera den kommunövergripande översiktsplanen undersökas. Detta med tanke på planens ålder och därav förändrade planeringsförutsättningar.

LÄSANVISNING

I kapitel 3 beskrivs nya anspråk och förutsättningar sedan översiktsplanen antogs. Därefter görs en genomgång av hela översiktsplanen från 2011 och fördjupningen för Sunne tätort från 2009. Samtliga rubriker i planerna presenteras och bedöms utifrån om förutsättningarna och inriktningen i avsnittet fortsatt gäller. Sammanvägningen av dessa bedömningar ger sedan svar på om översiktsplanen i sin helhet ska ses som aktuell. Aktualitetsbedömningen läses med fördel tillsammans med de gällande plandokumentet. Bedömningen av översiktsplanens olika delar markeras i marginalen med följande symboler:

 Avsnittet är aktuellt

Avsnittet är delvis inaktuellt

Avsnittet är i sin helhet inaktuellt

2. OM AKTUALITETSPRÖVNINGEN

BAKGRUND, SYFTE OCH INNEHÅLL

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Kommunfullmäktige ska därför ta ställning till översiktsplanens aktualitet minst en gång under varje mandatperiod, det vill säga att det ska göras en aktualitetsprövning. Översiktsplanen ska tydligt visa kommunens viljeinriktning och intentioner när det gäller mark- och vattenanvändningen samt bebyggelseutvecklingen för hela kommunen.

Aktualitetsprövningen innebär att kommunfullmäktige fattar beslut om översiktsplanen i huvudsak är aktuell eller inaktuell med hänsyn till nya anspråk och förutsättningar. Även fördjupningar och tillägg till översiktsplanen aktualitetsprövas. Om översiktsplanen i sin helhet eller i en betydande omfattning bedöms som inaktuell bör en ny översiktsplanprocess inledas, antingen för hela kommunen eller som en fördjupning för det område där förutsättningarna eller anspråken har förändrats. Planens innehåll ändras inte genom kommunfullmäktiges ställningstagande kring aktualiteten utan planen gäller tills en ny översiktsplan är framtagen. Som underlag till prövningen ska Länsstyrelsen överlämna en sammanfattande redogörelse med synpunkter ifråga om de statliga och mellankommunala intressena och hur de förhåller sig till översiktsplanens aktualitet, se för vidare läsning se sida 5 i detta dokument.

I samband med aktualitetsprövningen har en genomgång gjorts av översiktsplanen, inklusive fördjupning.

Sunne kommuns översiktsplan består av:

- Översiktsplan för Sunne kommun, laga kraft 2013-05-23.
- Fördjupning av översiktsplanen för Sunne tätort, laga kraft 2009-07-17

Aktualiteten prövas utifrån:

Planeringsförutsättningar: Finns det nya viktiga förutsättningar som påverkar översiktsplanen inklusive dess fördjupningar? Har några statliga eller mellankommunala anspråk i kommunen förändrats?

Inriktning: Är den utpekade politiska inriktningen i översiktsplanen fortfarande gällande?

Användbarhet/tillämpning: Har översiktsplanen efterföljts i kommunens planering? I vilken grad har utpekade utvecklingsområden planerats?

Utvecklingsbehov: Har behov av nya eller förtydligande ställningstaganden eller planeringsunderlag identifierats sedan översiktsplanens antagande? Löses dessa genom andra underlag eller kräver de översiktsplanestatus?

PROCESS

Uppdrag om att göra en aktualitetsprövning av översiktsplanen har givits av Sunne kommun till SBK Värmland AB som gjort genomgången av översiktsplanen samt sammanställning av rapporten tillsammans med tjänstemän inom samhällsbyggnad. Beslut om översiktsplanens aktualitet fattas av kommunfullmäktige med stöd av denna rapport.

En aktualitetsprövning och dess beslutsunderlag kan utformas på olika sätt. De formella kraven enligt PBL är endast att beslutet ska tas av kommunfullmäktige och att länsstyrelsen före beslutet skall ges tillfälle att redovisa sina synpunkter angående statliga och mellankommunala intressen. Dialog har under arbetet förts med Länsstyrelsen via mail och telefon under december 2017 och januari 2018, samt under hösten 2019.

3. SAMMANSTÄLLNING AV NYA ANSPRÅK OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

I följande stycke redovisas de förutsättningar och anspråk som förändrats sedan översiktsplanen antogs år 2011 och som därmed planen inte tagit hänsyn till.

ÄNDRAD LAGSTIFTNING

Sedan 2011 har det skett ett antal lagändringar, som påverkar fysisk planering. Nedan beskrivs kortfattat de lagändringar som bedöms ha särskilt stor betydelse för den översiktliga planeringen.

- I januari 2014 trädde bland annat en förändring i PBL i kraft som innebär att planläggning ska främja mellankommunala och regionala förhållanden genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt, en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens, och bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.
- Till följd av förändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2014) kan riktlinjer för bostadsförsörjning inte längre beslutas som en del av en översiktsplan, utan ska redovisas i ett separat dokument som beslutas av kommunfullmäktige. Detta beror på att riktlinjerna nu uttryckligen ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § 5 PBL, det vill säga bostadsbebyggandet och utveckling av bostadsbeståndet. Om riktlinjerna ska kunna ge vägledning är det inte möjligt att de behandlas och beslutas i samma dokument som de ska vara vägledande till.
- Den första januari 2014 ersattes kulturminneslagen (1988:950) med kulturmiljölagen. I samband med namnändringen har lagens syfte preciserats. Bestämmelserna rörande fornlämningar är en av de förändringarna som främst berör fysisk planering. Bland annat har en tidsgräns införts som begränsar det allmänna skyddet av fornlämning: en lämning som har tillkommit år 1850 eller senare omfattas inte av det allmänna skyddet för fornlämningar.
- Förordning om ändring i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2017:359) innebär att det nu finns nationellt fastställda riktlinjer för buller utomhus vid bostadsbyggnader. Förordningen ska tillämpas vid planläggning.
- Förändringar i 7 kap 18 § miljöbalken innebär att länsstyrelsen getts möjlighet att, i det enskilda fallet, upphäva hela eller delar av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag. Såväl kommun som privatpersoner kan ansöka om upphävande hos länsstyrelsen.
- Miljöbalkens 6 kap byts ut i sin helhet från den 1 januari 2018. Kapitlet rör bestämmelser kring när miljöbedömningar ska genomföras. Lagen kommer

att påverka arbetet vid ett eventuellt beslut om en ny översiktsplaneprocess då bestämmelsen kring att en översiktsplan alltid bedöms innebära en betydande miljöpåverkan tas bort. *Strategisk miljöbedömning* införs som begrepp och den nya lagen kommer att leda till följdändringar i plan- och bygglagen.

NYA ALLMÄNNA INTRESSEN

Ett antal förändringar har skett vad gäller allmänna intressen sedan översiktsplanen togs fram. Nedan redovisas Länsstyrelsen Värmlands syn på de förändrade förutsättningarna som framkommer i dess sammanfattande redogörelse från 2019. Sedan redovisas mer i detalj riks- och mellankommunala intressen och sedan övriga allmänna intressen där ett antal teman inom vilka större förändringar skett specificeras med underrubriker.

Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 28 § PBL minst en gång varje mandatperiod lämna en sammanfattande redogörelse till kommunen. I denna ska länsstyrelsen redovisa en bedömning av översiktsplanens aktualitet utifrån de statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för kommunens mark- och vattenanvändning.

Länsstyrelsen Värmland har valt att ta fram en länsövergripande sammanfattande redogörelse där uppdaterade planeringsunderlag som rör statliga och mellankommunala frågor finns samlade. En ny sammanfattande redogörelse presenterades under 2019, där den första delen av redogörelsen är länsövergripande och den andra delen innehåller kommunspecifika redogörelser för alla kommuner. Som nya statliga intressen sedan Sunne kommuns översiktsplan vann laga kraft lyfts:

- Beslut om det utvidgade strandskyddet för Värmlands län
- Boverkets tillsynsvägledning för översvämningsrisk
- Föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2016:9)
- Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader
- Krav på redovisning i översiktsplanen av risken för skador på den byggda miljön m.m. (PBL)
- Länsstyrelsens checklista för klimatanpassning i fysisk planering
- MKN Vatten - uppdatering av statusklassningar
- MKN Vatten - Weserdomen
- MKN Vatten - Åtgärdsprogram för västerhavets vattendistrikt
- Nationell plan för fördelning av statligt bidrag för efterbehandling av förorenade områden
- Naturvårdsverkets översyn av LIS reglerna
- Ny vägledning om geotekniska säkerhetsfrågor vid planläggning
- Nya regler för industri- och annat verksamhetsbuller
- Regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
- Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall

- Riksintresse Energiproduktion (Vattenkraft) – samråd
- Riksintresse Friluftsliv – beslut
- Riksintresse Kommunikationer – beslut
- Riksintresse Totalförsvaret – beslut
- Riksintresse Totalförsvaret (civila delar) – remiss
- Skyfallskarteringar av 16 tätorter
- SMHI:s regionala klimatanalys för Värmland
- Ändrade riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader
- Översyn av den generella strandskyddets omfattning

Nationella mål och strategier som tillkommit sedan den kommunövergripande översiktsplanen tillkom är enligt redogörelsen:

- Energipolitiken
- För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi
- Levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling
- Länstransportplan för Värmlands län 2018–2029
- Nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018–2023
- Nationell plan för transportsystemet 2018–2029
- Politik för gestaltad livsmiljö
- Värmland i ett förändrat klimat - Regional handlingsplan för klimatanpassning

Riksintressen

Regeringen tillsatte 2013 en utredning med uppdrag att se över riksintressesystemet. Riksintressekommittén lämnade sin slutrapport till Miljö- och energidepartementet 2015-12-02. Utredningen var på remiss under början av år 2017 och innehåller bland annat förslag om att införa en ny nivå av allmänna intressen, nämligen områden av *väsentligt* allmänt intresse. Huvudsyftet med översynen var att skapa en bättre helhetssyn och tydlighet i systemet, där

översiktsplanen förslås få en ny viktig roll i att kunna peka ut väsentliga allmänna intressen som ska kunna vägas mot riksintressen. I det fall att utredningens förslag genomförs får detta betydande konsekvenser för översiktsplaneringen. Under år 2017 uppdaterades vilka områden som är av riksintresse friluftsliv enligt miljöbalken 3 kap 6 §. Dock finns inga nya områden av riksintresse i Sunne kommun.

Den 30 november 2017 tog försvarsmakten beslut om förnyad redovisning av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9§ miljöbalken. För Sunne kommun innebär detta att ett nytt lågflygsområde redovisas som sträcker sig genom Värmland upp till Älvdalen. Kommunens östra halva pekas genom detta ut som ett område med särskilt behov av hinderfrihet.

Mellankommunala intressen

Sedan Sunne kommuns översiktsplan antogs har en ny regional utvecklingsstrategi tagits fram: *Värmlandsstrategin 2014-2020*. Denna strategi står nu inför revidering och en ny process är inledd som ska landa i en ny regional utvecklingsstrategi till 2021. Det har även tillkommit två nya läns-transportplaner, först år 2014 och sedan en ny år 2018. Planen är trafikslagsövergripande och omfattar person- och godstransporter för den regionala infrastrukturen. På regional nivå togs år 2015 fram en handlingsplan för samverkan inom energiomställning och minskad klimatpåverkan. Denna åtgärd relaterar till den förändring lagstiftning som redovisas i punkt 1 under rubriken *Ändrad lagstiftning*.

Miljö, hälsa och säkerhet

I september 2015 beslutade FN om Agenda 2030 och 17 globala mål som världen behöver jobba med för att uppnå en hållbar utveckling. Flera av målen handlar om miljödimensionen av hållbar utveckling, till exempel att hejda förlusten av biologisk mångfald.

Sunne kommun har även antagit en miljöstrategi 2018-05-07. För att stärka ett hållbart resande antog kommunfullmäktige i Sunne 2017-02-06 ett cykelprogram för hela kommunen.

Inom området risk och säkerhet har en del nya planeringsunderlag tagits fram sedan översiktsplanen antogs. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har sedan 2015 gjort beräkningar av flöden för Svenska vattendrag. För Sunne gäller inventeringen för Norsälven som visar 100, 200 år och beräknat högsta flöden. MSB har även 2014 gjort en ny stabilitetsutredning för Sunne tätort.

Länsstyrelsen har under 2017 låtit DHI göra en Skyfallsanalys för tätorter i Värmland, varav Sunne tätort finns med. Länsstyrelsen har även under 2017 tagit fram skyfallskartering för tätorterna i Värmland.

Sedan översiktsplanen antogs har en ny förvaltningscykel för vattenförvaltning inletts med mål om att uppnå god ekologisk status för sjöar och vattendrag till 2021.

Strandskydd

Det generella strandskyddet är fortsatt 100 meter i kommunen. Länsstyrelsen beslutade i december 2014 att utvidga strandskyddsområden vid följande sjöar och vattendrag inom Sunne kommun:

- Björken till 300 meter
- Granån till 200 meter
- Mellan-Fryken till 300/200 meter
- Ransjön till 200 meter
- Rottnan norr om Rottnen till 200 meter
- Rottnen till 300/200 meter
- Säljön inklusive Långtjärnet till 200 meter
- Visten till 200 meter
- Övre Fryken till 300/200 meter

I Sunne kommun har dock beslutet om utvidgat strandskydd upphävts av regeringen på grund av formaliafel., men förväntas träda i kraft enligt länsstyrelsens beslut under 2019.

FÖRÄNDRINGAR I SUNNE OCH OMVÄRLDEN

Sedan översiktsplanen antogs 2011 har det uppkommit ett intresse för att etablera en Climate arena väster om Sunne tätort. Projektet är inte påbörjat men skulle innebära stora möjligheter för kommunen.

En viktig fråga för kommunen som blivit mer aktuell sedan översiktsplanen antogs är behovet av mark för utbyggnad av industri. Den industrimark som finns utpekad i översiktsplanen och dess fördjupning är i hög utsträckning beroende av utbyggnad av bro över Frykensundet.

I samband med att kommunen tagit fram en detaljplan för Ski Sunne för att möjliggöra boende i området kopplat till skidanläggningen har avvägning behövts göras mellan den planerade och tillståndsgivna vindkraftsparken som pekas ut i översiktsplanen. Kommunen har inställningen att anläggningarna kan finnas sida vid sida.

Kommunen har även sedan 2011 tagit fram flertalet nya strategier och planeringsunderlag varav följande bedöms ha bäring på översiktsplanen:

- Bostadsförsörjningsprogram från 2016
- Kommunstrategi från 2014
- Miljöstrategi från 2018
- Träbyggnadstrategi från 2016
- Cykelplan 2017
- Handelstrategi 2016
- Kulturplan 2016
- Tillgänglighetsplan 2015
- Gestaltningprogram för Storgatan 2017
- Utredning kring skred, ras, översvämning och skyfall 2019

4. GENOMGÅNG AV ÖVERSIKTSPLAN FÖR SUNNE KOMMUN

Här följer en redovisning av Sunne översiktsplan rubrik för rubrik. Löpande redovisas vilka avsnitt som kan anses aktuella där förutsättningar och inriktningar fortsatt är relevanta för beslut enligt PBL och MB (grönt OK). I det fall det finns nyare planeringsunderlag att tillgå hänvisas till dessa och markeras med ett utropstecken i marginalen.

Gällande översiktsplan heter Översiktsplan 2011 och vann laga kraft 2013-05-23. Planen utarbetades under 2010-2011, antogs 2011 men vann laga kraft först 2013 på grund av överprövning.

SUNNE KOMMUN I VÄRLDEN

I denna del beskrivs en allmän orientering om kommunens allmänna karaktär och förhållande till omvärlden, nationellt, internationellt, regionalt samt angränsande kommuner.

Är förutsättningar och inriktningen aktuell?

Detta avsnitt är fortfarande aktuellt vad gäller historia, landskap etcetera. När planen upprättades var kommunens invånarantal 13 300 st. Enligt SCB hade kommunen 13 425 invånare år 2016. Sammantaget bedöms kapitlet som fortsatt aktuellt.

OK

ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR SUNNE KOMMUN

I denna del beskrivs kommunens kommunalpolitiska målsättningar. Visionen för Sunne kommun om 20 år presenteras. Vidare beskrivs kommunens mål med en kommunstrategi för åren 2008-2012. Den innehåller en vision för hur kommunen ska uppfattas 2012. Kommunen kopplar i avsnittet ihop sig med de 16 nationella miljömålen och det övergripande nationella målet, generationsmålet, det vill säga den inriktning och omställning som samhället ska ha för att inom en generation lösa miljöproblemen.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Sunne kommun har sedan 2014 en ny kommunstrategi "Kommunstrategin 2014-2025" som beskriver fyra prioriterade områden: Livskvalitet, Hållbar kommun, Livslångt lärande och Näringsliv och arbete. För de prioriterade områdena finns kvantitativa mål uppsatta.

OK

Den nya strategin och den strategin som översiktsplanen bygger på bedöms vara likvärdiga och strider inte mot varandra. Därför bedöms fortsatt planens inriktning vara aktuell trots ny kommunstrategi.

ALLMÄNNA INTRESSEN

I detta kapitel har kommunen delat in kring kommunens allmänna intressen i åtta delar.

OK **Är förutsättningar och inriktning aktuella?**

Naturvärden

I den första delen presenteras förutsättningar avseende topografi, vattenområden och klimat och vegetation beskrivs. Områden av riksintresse för naturvärden, Natura 2000-områden och naturreservat pekas ut.

Inga förändringar i förutsättningar och kommunens inställning till utpekade områden kvarstår.

Kulturvärden

I den andra delen presenteras de fem områdena av riksintresse för kulturmiljövård. Övriga kulturvärden och objekt skyddade enligt kulturminneslagen lyfts även fram.

I stort sätt stämmer förutsättningarna fortfarande under avsnittet. Stycket kring lagskydd enligt kulturminneslagen påverkas dock av förändringarna i lagstiftningen som skett efter att översiktsplanen antogs. I sak behöver inte texten ändras då den är generellt hållen, men innebörden får en annan betydelse med den nya lagstiftningen.

OK **Turism och friluftsliv**

Riksintresset för det rörliga friluftslivet enligt miljöbalkens 4 kap tas upp och även övriga viktiga besöksmål för Sunne kommuns turism och friluftsliv.

Inga förändringar i förutsättningar och kommunens inställning till utpekade områden kvarstår. Ett viktigt område för besöksnäring att nämna som utvecklats sedan översiktplanens framtagande är dock berättarladan vid Rottneros park.

OK **Kommunikationer**

De två kommunikationsanläggningarna av riksintresse enligt miljöbalkens 3 kap 8 §, europaväg 45 och Fryksdalsbanan lyfts fram. Även väg E45 som ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Övriga kommunikationer och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning tas upp.

Inga förändringar i förutsättningar och kommunens inställning till utpekade områden kvarstår.

OK **Teknisk försörjning**

I denna delen av översiktsplanen redovisas de överordnade elnät samt elektroniskt kommunikation som finns inom kommunen.

Förutsättningarna bedöms i hög grad fortsatt gälla.

Totalförsvaret

I avsnittet lyfts ställningstaganden kring hur prövning av höga byggnadsverk ska stämmas av med Försvarmakten då riksintressena för totalförsvaret tidigare inte redovisas

öppet. Kraven på skyddsrum tas också upp där det inte fanns några krav på detta inom Sunne kommun, men de som omnämns som befintliga finns kvar.

En nyhet som påverkar avsnittet är att sedan 2018 redovisas en större del av områden av riksintressen för totalförsvaret öppet. Dock påverkar detta i praktiken inte planeringen i kommunen nämnvärt då intresset även tidigare funnits men inte redovisats.

Övriga allmänna intressen

Strandskydd och landskapsskydd i kommunen presenteras under detta avsnitt. Nya områden för utvidgat strandskydd kom 2014, men dessa är för närvarande överprövat men förväntas antas inom kort. Hänvisningen i texten till LIS-områden i befintlig översiktsplan kommer att bli inaktuell när en ny LIS-plan antas, vilket förväntas ske i januari 2020.

Sammantaget bedöms kapitlet kring allmänna intressen som övervägande aktuellt och eventuella nya förutsättningar motstider inte befintlig plan.

MILJÖ-, HÄLSO- OCH RISKFAKTORER

I denna del av översiktsplanen lyfts miljö-, hälso- och riskfaktorer fram. De miljö kvalitetsnormer som berör Sunne kommun är de tre översta förordningarna då kommunen inte har något vatten som omfattas av normer för fisk- och musselvatten.

- Luftkvalitet utomhus (SFS 2010:477)
- Omgivningsbuller (SFS 2004:675)
- Yt- och grundvatten (SFS 2004:660)
- Fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)

Vidare i översiktsplanen lyfts åtta delar kring miljö- och hälsotillstånd fram som kopplas an till miljö kvalitets-normerna.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Utomhusluft

Under avsnittet beskrivs luftsituationen i kommunen med fokus på Sunne tätort där belastningen är som störst. Kommunen har mätt halterna kring Storgatan där det har varit höga nivåer av PM10 och nivåerna har sedan år 2011 minskats efter att Trafikverket lagt ny beläggning och de kontinuerliga mätningarna visar på förbättring. Mätningar har gjorts kontinuerligt fram till 2018. En förbättring av luftkvaliteten i centrum bedöms dock inte göra skrivningarna i översiktsplanen inaktuella.

Omgivningsbuller

Under avsnittet beskrivs bullersituationen i kommunen. Sedan översiktsplanen togs fram har förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader antagits och ändrats genom SFS 2017:359 vilket innebär att det nu finns nationellt fastställda riktlinjer för buller utomhus vid bostadsbyggnader. Dock medför detta inte något behov av revidering av texten i översiktsplanen som är generellt hållen.

OK **Ytvattenkvalitet och grundvattenkvalitet**
Arbetet med vattenförvaltning drivs i förvaltningscykler om sex år, där olika arbetsmoment återkommer. Den första cykeln avslutades 2009, följande avslutades 2015, samt 2021. En cykel inleds med att vatten kartläggs utifrån befintlig övervakning. Underlaget används sedan för att bedöma och klassificera vattnets tillstånd och påverkan, fastställa miljö kvalitetsnormer och vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå god vattenkvalitet. Förvaltningsplaner upprättas för arbetet. Kommunen följer den nya cykeln och åtgärdsplanerna.

OK **Verksamheter**
Under avsnittet beskrivs var de större industrierna/ verksamheterna i kommunen är lokaliserade och att det finns 15 stycken tillståndspliktiga verksamheter.

Avsnittet stämmer fortsatt i stort, inga större förändringar har gjorts.

OK **Förorenad mark**
Förorenad mark behandlas i översiktsplanen genom att redovisa för den inventering som länsstyrelsen har gjort. I planen beskrivs att en handlingsplan för kommunens arbete med förorenad mark har upprättats i februari 2011. Handlingsplanen som togs fram 2011 är genomförd och avslutad.

OK **Radon**
En översiktlig utredning om förekomsten av markradon i kommunen som helhet har genomförts under 2010-2011 och presenteras i översiktsplanen. Underlaget bedöms fortsatt aktuellt.

OK **Elektromagnetiska fält**
En bakgrund ges till förekomsten av elektromagnetiska fält och relateras till kommunens förutsättningar. Det byggs få master inom kommunen men policyn bedöms fortsatt aktuell.

! **Översvämning**
Den översiktliga översvämningsskartering som gjorts 2009 av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) presenteras i avsnittet. Riktlinjer för nybyggnation inom riskområden fastställs. Vad gäller översvämningsspår har ytterligare planeringsunderlag tillkommit sedan översiktsplanens antagande, vilket påverkar de riktlinjer som finns angivna i översiktsplanen. Även nytt höjdsystem (RH2000) har införts. Boverket har även gett ut en ny tillsynsvägledning för länsstyrelserna kring översvämningsspåren som påverkar förutsättningarna att bygga i riskområden.

MSB har sedan 2015 gjort beräkningar av flöden för Svenska vattendrag. För Sunne gäller inventeringen för Norsälven som visar 100, 200 år och beräknat högsta flöden. Detta innebär att den skartering som ÖP hänvisar till från 2009 är inaktuell och ersätts med den från 2015. Länsstyrelsen har under 2017 låtit DHI göra en Skyfallsanalys för tätorter i Värmland, varav Sunne tätort finns med.

Rasrisk
Risken för ras och skred inom kommunen presenteras utifrån en utredning gjord 1997.

MSB 2014 har gjort en ny stabilitetsutredning för Sunne tätort, som ersätter den från 1997. Under 2019 har även en tillsynsvägledning avseende risken för skred och erosion från Boverket tillkommit.

Transport av farligt gods
Under avsnittet beskrivs rekommenderade vägar för farligt gods och önskemålen om att med hjälp av den planerade byggnationen av en ny bro över Frykensundet lyfts för att få bort farligt gods från Storgatan i centrala Sunne. Ny bro är fortsatt ett önskemål från kommunen men det finns i dagsläget inte pengar avsatt till detta i nationella transportplanen.

I avsnittet kring farligt gods redovisas också att åtgärder utförts för att säkra kommunens huvudvattentäckt i Öjervik som rekommenderad väg för farligt gods går över. Det beskrivs att även järnvägen passerar genom detta skyddsområde och dessutom betydligt närmare själva vattentäkterna, men där återstår att genomföra skyddsåtgärder.

Nuläget är det samma med skyddsåtgärder för vattentäkten, men kommunen arbetar med att se över vattenskyddsområdena och inom ramen för det arbetet tas frågan om skyddsåtgärder med.

Farlig verksamhet
Det beskrivs att inom kommunen finns två industrier som arbetar med farliga kemikalier i större mängder, Rottneros bruk och Tetra Pak. Stora kemikalieutsläpp från dessa verksamheter kan få konsekvenser för allmänheten, men risken för en storskalig olycka bedöms liten. Avsnittet bedöms som aktuellt då inga större förändringar har skett.

Sammantaget bedöms kapitlet kring miljö-, hälsa- och riskfaktorer som övervägande aktuellt. Störst förändring har skett för avsnittet kring översvämning och rasrisk för vilka det tydligt behöver framgå att nyare planeringsunderlag och andra riktlinjer gäller. Kommunen har tagit fram ett samlat dokument med inventering av förutsättningarna för dagvattenhantering, skyfall, översvämning samt ras och skred.

ÖVERGRIPANDE STRUKTUR

I detta kapitlet beskrivs övergripande fysiska strukturer i kommunen och nuläge samt förslag till förändring presenteras på plankarta 1.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Bebyggelsestruktur

Den första delen berör bebyggelsestruktur där ortstrukturer och befolkning, viktiga funktioner, glesbebyggelse beskrivs. Befolkningsunderlaget har, enligt bostadsförslagsprogrammet från 2016, växlat men ligger idag på ungefär samma nivåer som 2010. Notering är att kommunens bostadsprogram eventuellt kommer

göras om på grund av en ny befolkningsprognos som visar lite annorlunda efter flyktingvägen 2015.

OK Grön- och blåstruktur

Det andra avsnittet handlar om grönområden, grönstråk och vattenleder. Denna del anses i sin helhet fortsatt aktuell.

OK Kommunikationer - transportinfrastruktur

Del tre berör kommunikationer, där vägar, järnväg, båttrafik och flygtrafik beskrivs. Under vägavsnittet lyfts det fram att en nya broförbindelse ska tas fram. Vidare beskrivs det att vägen till Munkfors har i dag låg standard och att detta är något som ska åtgärdas.

Inga åtgärder har gjorts och inriktningen från kommunen är fortsatt aktuell. Under rubriken gång- och cykeltrafik beskrivs det även att nya stråk för GC-trafik planeras mellan Sunne och Västra Ämtervik, Lysvik och Prästbol. En cykelplan har tagits fram för kommunen antogs 2017 och ersätter riktlinjerna i översiktsplanen.

OK Teknisk försörjning

Det tredje avsnittet beskriver elnät och elförsörjning, data och telekommunikation, fjärrvärme, vatten och avlopp och avfallshantering. Under rubriken data och telekommunikation som berör bredbandsfrågan och beskrivs det att den planerade utbyggnaden av stamnätet stämmer överrens med Regions Värmlands närvarande arbete. Under rubriken avfallshantering beskrivs samarbetet med Torsby, Hagfors och Munkfors som Sunne gemensamt med har en ny gemensam renhållningsordning och avfallsplan för åren 2011-2016. Detta underlag är fortfarande aktuellt men en revidering är påbörjad där kommunen börjat att ersätta delen som handlar om matavfall. Notering är att kommunen idag tillvaratar gasen från ÅVC, vilket görs sedan hösten 2017 för värme. Kommunen ska ta fram energiförsörjningstrategi som kommer att behandla detta.

Sammantaget bedöms kapitlet och plankartan för övergripande strukturer som övervägande aktuell. Störst förändring har skett för kommunens gång- och cykelplanering för vilka det behöver framgå att nyare planeringsunderlag och andra riktlinjer finns.

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

I detta kapitlet beskrivs den planerade utvecklingen av mark- och vatten i kommunen, vilket redovisas på plankarta 2. Översiktsplanen kartlägger hur många nya bostäder som ges möjlighet att bygga i kommunen, ca 1085 stycken i tätorter och kyrkbyar, varav 295 i en- och tvåbostadshus utanför Sunne tätort.

Vidare beskrivs användningen av mark och vatten i olika delar, dels förutsättningar för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) så som service, skolor, vård och stöd samt kultur. Därefter beskrivs verksamhetsområden som inte bör blandas med bostäder.

Andra förutsättningar som beskrivs är rekreationsområden, naturmark i tätorter, parker, land- och vattenområden. Tre områden för vindkraftsanläggningar finns utpekade.

Under kapitlet beskrivs de 18 områden för landsbygdsutveckling i strandnärlägen som pekats ut. Slutligen redogörs för markanvändningen i kommunens mindre tätorterna och i Prästbol.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Tätorter och annan tätbebyggelse

Enligt kommunens bostadsförsörjningsprogram så är bedömningen att det finns ett behov av ca 100 bostäder omgående och ett årligt behov av ca 52 bostäder/år i 2 år därefter ett behov av 17 bostäder/år och då främst i Sunne tätort. Översiktsplanen ger möjlighet till 55 bostäder /år till 2031 varav merparten i Sunne tätort (790 lgh). Översiktsplanen kan alltså anses rymma det behov av bostäder som bostadsförsörjningsprogrammet pekar ut.

Avsnittet som handlar om *service – handel, kontor, turism* påverkas av att kommunen 2016 tagit fram en handelsstrategi.

Övriga rubriker *skola, vård- och stöd* och *kultur* är aktuella.

Verksamhetsområden som inte bör blandas med bostäder

Inga större förändringar har skett förutom att intresset för att etablera en testbana för motorfordon, *Climate arena*, har tillkommit. Ett antal industriområden pekas ut i översiktsplanen men beroenden av borutbyggnad över Frykensundet finns. Se närmare beskrivning i bedömningen av översiktsplanens fördjupning.

Vad gäller vindkraft finns tre områden utpekade i planen. Inom de tre utpekade områdena har tillstånd sökts och medgivits inom två av områdena (Ski sunne och Fryksdalshöjden). Alla tre områden bedöms fortsatt aktuella.

Rekreativområden, naturmark i tätorter, parker

Inga större förändringar har skett

Land- och vattenområden

Inga större förändringar har skett

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Inom de LIS-områden som pekas ut i planen har kommunen inte mottagit så många lovförfrågningar i de redovisade områdena. Länsstyrelsen har haft synpunkter på dispensar från strandskyddet inom flera LIS-områden och har även överprövat kommunens beslut. Avsnittet kring LIS-områden i översiktsplanen kommer att ersättas med ett nytt tematiskt tillägg under 2020.

Markanvändning i de mindre tätorterna och i Prästbol

Under avsnittet beskrivs de mindre tätorterna i kommunen (tillsammans med Prästbol som inte räknas som tätort).

Markanvändningen i områdena redovisas på separata kartor (karta 2a-2e).

Beskrivning av förutsättningar och planeringsinriktning stämmer fortfarande i hög grad.

OK **Område där framtida användning inte är klarlagd**

I ansittet redogörs behoven av utredning vid en ny sträckning av väg 241. I det fall sträckningen genomförs kvarstår samma behov. Samma gäller även inför utbyggnaden av industrin i anslutning till Rottneros Bruk där bland annat anslutningsvägarna till E45 ska utredas närmare.

Sammantaget bedöms kapitlet och plankartan för användning av mark och vatten som övervägande aktuellt, under förutsättningen att avsnittet kring LIS ersätts av den nya LIS-planen när den vunnit laga kraft. Ett nyttillkommet markintresse sedan översiktsplanen antogs är Climate arena, vilken lokaliseringen med fördel hade kunnat testas inom översiktsplanen. Dock är bedömningen att detta intresse enskilt inte motiverar en revidering av översiktsplanen, utan dess lokalisering testas genom andra planeringsverktyg.

HÄNSSYN, REKOMMENDATIONER OCH RIKTLINJER

I detta kapitlet anges rekommendationer och riktlinjer som ska tas hänsyn till vid planering. Detta redovisas också på plankarta 3.

OK **Är förutsättningar och inriktning aktuella?**

Bebyggelse och exploatering

Första delen berör riktlinjer/hänsyn vid bebyggelse och exploatering. Det handlar bland annat om planering för bostäder, vindkraftverk, framtida vägbyggnader, LIS och utvinning av ämnen ur marken.

Rekommendationer och underlag bedöms i stora drag fortsatt aktuella med undantaget att LIS-områdena nu ses över, se tidigare kommentar.

OK **Bevarandebestånd som kräver särskild hänsyn**

Andra delen berör bevarandebestånd som kräver särskilda hänsyn. Exempelvis hänsyn till naturvärden, hänsyn till yt- och grundvatten, hänsyn till kulturmiljön, hänsyn till det rörliga friluftslivet, hänsyn till landskapsbilden, och obetydligt påverkade områden.

Rekommendationer och underlag bedöms fortsatt aktuella.

OK **Areella näringar som kräver särskild hänsyn**

Del tre berör areella näringar jordbruk och skogsbruk som kräver särskilda hänsyn.

Rekommendationer och underlag bedöms fortsatt aktuella.

Hälsa och säkerhet

Del fyra berör hälsa och säkerhet. Exempelvis hänsyn till miljöförstöringar (industribuller, lukt etcetera), hänsyn till

risk för olyckor, hänsyn till risk för översvämning, ras och skred.

Gällande buller så finns nya riktlinjer från Boverket och Naturvårdsverket samt trafikbullerförordningen vid byggande av bostäder. I översiktsplanen hänvisas till *Bättre plats för arbete* samt Boverkets allmänna råd 2008:1 angående trafikbuller, båda dessa hänvisningar är inaktuella och ersätts med följande:

- Naturvårdsverkets handledning gällande buller från industrier och andra verksamheter (<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Buller/Buller-fran-industrier/>)
- Boverkets vägledning om stöd för planläggning och byggande av bostäder i områden utsatta för buller från industrier och andra verksamheter (<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/teman/industribuller/>)
- Förordning om ändring i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2017:359)

Samhällsviktiga funktioner som kräver särskild hänsyn

Del fem berör samhällsviktiga funktioner som kräver särskild hänsyn. Det handlar om vattenverk, avloppsreningsverk, kommunikationsanläggningar, anläggningar för produktion och distribution av energi och avfallsanläggningar.

För industriverksamhet, avloppsreningsverk och avfallsanläggningar anges att kommunen tillämpar de riktlinjer för avstånd som anges i Boverkets publikation *Bättre plats för arbete*. Skriften är i stora delar inaktuell i och med PBL som ändrades 2011, och hänvisningar som görs till skriften bör därmed ersättas med gällande riktlinjer.

Sammantaget bedöms kapitlet och plankartan för hänsyn, rekommendationer och riktlinjer som övervägande aktuellt, under förutsättningen att de nya riktlinjerna för buller och avstånd till industriverksamhet, avloppsreningsverk och avfallsanläggningar tillämpas.

PLANENS SAMMANVÄGDA AKTUALITET

Översiktsplanens olika avsnitt vägs här samman för att bedömma om planen i sin helhet kan anses aktuell. Detta görs utifrån de aktualitetsaspekter som formulerats i början av detta dokument.

Planeringsförutsättningar: Sedan översiktsplanen antogs år 2011 har flertalet underlag och riktlinjer för planering tillkommit eller ändrats. Dels har underlag från nationellt håll förändrats och dels så har kommunen själv tagit fram material. Dock gör översiktsplanens generella karaktär att detta inte får så stora konsekvenser för planens *innehåll*, däremot kan det få konsekvenser för planens *genomförande*. Det är viktigt att de nyare planeringsunderlagen finns lättillgängliga i anslutning till översiktsplanen och att

dessa tillämpas. För nya förutsättningar, se kapitel 3 och specifikt listan över planeringsunderlag i Sunne kommun på sidan 6 i detta dokument.

Inriktning: Viljeinriktning och ställningstaganden i översiktsplanen bedöms fortsatt ligga i linje med kommunens nuvarande strategier.

Användning/tillämpning: Översiktsplanen bedöms fungera vägledande för genomförd och pågående planering. Det finns fortfarande utpekade områden för utbyggnad kvar i planen. Undantaget är mark för industriområden, vilket behandlas ytterligare i bedömningen av kommunens fördjupade översiktsplan. Även områdena för landsbygdsutveckling i standsnära lägen bedöms som inte aktuella utifrån användning/tillämpning, varför det är positivt att dessa ses över i ett tematiskt tillägg.

Utvecklingsbehov: I översiktsplanen saknas ställningstaganden kring vissa nya intressen som exempelvis lokalisering av Climate arena. Dock är bedömningen att detta inte motiverar en revidering av översiktsplanen, utan behovet av prövning kan ske med andra verktyg. Det finns behov av revidering av kommunens kulturmiljöprogram

FÖRDJUPNING FÖR SUNNE TÄTORT (2009)

Nedan följer en genomgång och aktualitetsbedömning av översiktsplanens fördjupning för Sunne tätort antagen 2009-06-22 och laga kraft 2009-07-17.

ÖVERGRIPANDE MÅL

I den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort lyfts det fram samma mål som redovisas i översiktsplanen 2011 med åtta punkter där visionen för hur kommunen ska uppfattas 2012.

Vidare beskrivs syftet med utveckling av Sunne tätort. Övergripande mål för utvecklingen av Sunne tätort är att behålla och förstärka ett allsidigt näringsliv där besöksnäringen ingår som en karakteristisk del.

Slutligen beskrivs FÖP:ens tidshorisont som avser att förutse utvecklingen 15-20 år framåt. Planens tidshorisont är alltså år 2029. Delar av planen visar dock även en utveckling som kan ligga ännu längre fram i tiden.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Syfte och tidshorisont bedöms som fortsatt aktuella och strider inte mot nya inriktningen för kommunen i nuvarande kommunstrategi.

OK

ALLMÄNNA INTRESSEN I PLANOMRÅDET

I detta kapitel beskrivs vilka riksintressen och allmänna intressen som den fördjupade översiktsplanen omfattar.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

De riksintressen som beskrivs är fortsatt gällande. Under rubriken förordnanden beskrivs det att strandskydd gäller inom delar av planområdet längs Fryken och Lerälven. När det utökade strandskyddet börjar gälla får det till konsekvens att vissa delar av Övre Fryken får utökat strandskydd.

Vidare beskrivs fornlämningar och kulturminnen inom planområdet vilka kan bedömas vara aktuella idag, men det hänvisas till ett kulturmiljöprogram från 1989 som idag är inaktuellt.

Slutligen beskrivs ett kort stycke om gällande miljö-kvalitetsnormer. Kommunen hänvisar till MKB om hur planen bedöms uppfylla de gällande miljö-kvalitetsnormerna. Värden som överskrider normen för partiklar i luft har uppmätts längs Storgatan.

Med dagens mått är beskrivningen av ställningstaganden kring miljö-kvalitetsnormerna något kortfattad. Resonemanget skulle kunna utökas eller hänvisas till den kommuntäckande översiktsplanen.

Sammantaget bedöms kapitlet om allmänna intressen i planområdet som i huvudsak aktuellt, men något för kortfattat för att kunna uttrycka kommunens ställningstaganden kring riksintressena. Kulturmiljöprogrammet är inaktuellt till stora delar på grund av dess ålder och bör göras om.

TIDIGARE PLANLÄGGNING

I detta kapitel belyser kommunen den tidigare planläggningen inom Sunne tätort som gällde innan FÖP Sunne tätort antogs.

! Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Inledande beskrivs det att gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktiga 1991. Detta är inte aktuellt idag då gällande översiktsplan vann laga kraft 2013.

Vidare lyfts två fördjupade översiktsplaner, en områdesplan för Sunne centralort som antogs av kommunfullmäktige 1985 och ett utveckling- och miljöprogram för Sunne centrum som utgjorde ett komplement till områdesplan för Sunne centralort. Dessa är ej aktuella.

Den tredje delen berör detaljplaner. Det beskrivs att tätbebyggelsen är i stort sett helt belägen inom detaljplanelagda områden. Det finns 95 detaljplaner av olika ålder som gäller i området.

Vidare lyfts det fram att i den södra delen av tätorten i nedre Leran finns mindre bebyggda områden som inte är planlagda. Dessa områden kommer att detaljplaneläggas i samband med nyexploatering. Detta har inte genomförts. Ytterligare planläggning som presenteras är ett naturvårdprogram för åren 2008-2013. Där redovisas hur kommunen avser att genomföra 6 av de 16 nationella miljömålen på lokal nivå. I en bilaga förtecknas ett stort antal naturvårdsobjekt. Detta är fortsatt aktuellt, inget nytt har gjorts.

Sammantaget bedöms kapitlet om tidigare planläggning som inaktuellt. En övervägande del av de planer som hänvisas till har ersatts sedan 2009.

MILJÖ - OCH RISKFAKTORER

I detta kapitel berörs miljö och riskfaktorer under ett antal rubriker.

OK Är förutsättningar och inriktning aktuella?

OK Miljöfarlig verksamhet

Här beskrivs det att det finns ett flertal industrier och verksamheter som på grund av sin omgivningspåverkan klassas som miljöfarliga. Avsnittet är fortsatt aktuellt.

OK Utsläpp till vatten

En bild som tecknas av lokala utsläppskällor. Avsnittet är fortsatt aktuellt.

OK Utsläpp till luft

Luftkvaliteten i tätorten beskrivs där lokalklimatet på Storgatan är sämst. Som även nämndes i avsnittet kring översiktsplanen 2011 ovan så utförs luftkvalitetsundersökningar sedan 2008. Luften på Storgatan är bättre idag pga ny beläggning, men luftkvaliteten är fortfarande inte så bra att det går att öka trafikmängden på Storgatan.

! Bullerutsatta områden

Vägar beskrivs vara den största bullerkällan i tätorten. Storgatan mest bullerutsatt men även E45 och vissa lokalvägar orsakar buller som överskrider riktvärden för bostäder.

Avsnittet är fortsatt aktuellt men sedan översiktsplanen togs fram har förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader antagits och även ändrats vilket innebär att det nu finns nationellt fastställda riktlinjer för buller utomhus vid bostadsbyggnader.

! Markradonförekomst

Under avsnittet beskrivs att kommunen har översiktligt låtit utreda markradonsituationen inom kommunen 1993. En utredning om förekomsten av markradon i kommunen som helhet har genomförts under 2010-2011 och presenteras i den kommuntäckande översiktsplanen från 2013. Denna utredning överrensstämmer inte med det som redovisas i tätortens fördjupning.

OK Förorenad mark, gamla miljöskador

Under avsnittet beskrivs vad förorenad mark innebär och det hänvisas till en kommuntäckande databas över förorenad mark. Kommunen har ingen egen databas utan det är länsstyrelsens kartläggning över potentiellt förorenade områden som åsyftas. I det fall detta tydliggörs bedöms avsnittet som aktuellt.

! Skred- och rasriskområden

En översiktlig skredriskinventering utfördes 1997 vilken hänvisas till i texten. Denna inventering är inte längre aktuell då en nyare kartering gjorts av MSB.

! Översvämningsområden

Områden med risk för översvämning och beräknade 100-årsflöden redogörs. Dessa är inte längre aktuella i och med att nyare underlag finns tillgängligt (se avsnitt om översvämning s. 9 i genomgången av ÖP 2011).

OK Rekommenderade vägar för farligt gods

Riksväg 45 som beskrivs är fortfarande primär transportväg för farligt gods. Storgatan beskrivs som rekommenderad färdväg för farligt gods till Bråruds industriområde. Efter genomförande av översiktsplanen beskrivs att denna trafik kommer att flyttas från Storgatan till den nya vägen norr om tätorten.

Avsnittet är fortsatt aktuellt. Dock har inte en ny bro byggts så trafiken går fortsatt på Storgatan.

OK Uppställningsplats för farligt gods

Rekommenderad parkeringsplats för fordon med farligt gods beskrivs. Avsnittet är fortsatt aktuellt och den förflyttning av parkeringen som beskrivs har inte genomförts.

Sammantaget bedöms kapitlet om miljö- och riskfaktorer som delvis aktuellt. Nya underlag och ny bullerförordning har tillkommit vilka påverkar planeringen i stor utsträckning.

ÖVERGRIPANDE STRUKTURER

I denna del lyfts övergripande strukturer gällande kommunikationer så som biltrafik, gång-cykeltrafik, busstrafik, järnväg, persontrafik, järnväg, godstrafik, flygtrafik och elektronisk kommunikation. Även grön- och blåstrukturer redovisas. Till kapitlet hör plankarta 1.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Kommunikationer

I texten beskrivs tätortens biltrafik, gång-cykeltrafik, busstrafik, järnväg, persontrafik, järnväg, godstrafik, flygtrafik och elektronisk kommunikation. De flesta delarna anses vara allmän information som är forfarande aktuell. Det som lyfts nedan är det som kan behövas uppdateras.

I den fördjupade översiktsplanen beskrivs att ett syfte är att finna en lösning som förbättrar trafikförhållanden och miljön längs Storgatan och samtidigt skapa god tillgänglighet till industriområdet i Brårud. I planen redovisas en ny genomfartsväg som lösning norr om tätorten. Detta kan resultera till att Storgatan byggs om för att förbättra centrummiljön och gatans korsningar med E45 samt att Lysviksvägen görs om till cirkulationsplatser. Bron har ej kommit till men inriktningen är fortsatt från kommunen att bron ska byggas. Dock så anses planen vara för detaljerad när det pekas ut exempelvis rondeller. Dessa detaljförslag ses inte som aktuella.

Vidare beskrivs järnväg, persontrafik - järnvägen Kil-Sunne-Torsby, Fryksdalsbanan, korsar tätorten i nordsydlig riktning. Den är av stor betydelse för arbets- och skolpendling liksom för turismen. Kommunen arbetar för att banan skall elektrifieras, få högre standard och därmed snabbare förbindelser. Det finns pengar avsatta i den regionala transportplanen för upprustning av banan, dock inkluderar åtgärden inte elektrifiering.

Godstrafiken på järnvägen förutses komma att öka när en ny godsterminal öppnas i Torsby och banan efterhand rustas upp. Godsterminalen öppnades september 2010, men det är relativt fullt på spåren så att ökningen har varit ringa.

OK Tekniska anläggningar

I denna del lyfts övergripande strukturer gällande tekniska anläggningar. Underrubrikerna handlar om vatten och avlopp, avfallsanläggning, kraftledningar och värme. För vatten och avlopp anges att för eventuellt tillkommande perifert belägen bebyggelse, som exempelvis

i Vittebyområdet, kan vatten och avloppsfrågan behöva utredas närmare. En VA-utbyggnadsplan har gjorts för kommunen efter att fördjupningen antogs, men Vitteby är inte med.

Vad gäller kraftledningar så anges att det i tätortens norra och östra delar finns luftledningar som kommer i konflikt med ny genomfartsväg respektive nytt bebyggelseområde. Planen förutsätter att dessa ledningar läggs i kabel under mark. Detta har ej gjorts eftersom det är tänkt att markförläggningen görs i och med den nya bron som inte har genomförts.

Grön- och blåstruktur

Under avsnittet om grön- och blåstrukturer pågår flera av de stora åtgärder som beskrivs genomförts eller är pågående. Den större åtgärden kring att flytta kröken på Lerälven återstår. Även begränsningen av utfyllnaden på det tidigare sågverksområdet och av det grunda, vassbevuxna vattenområdet i Dunderängsviken.

Sammantaget bedöms kapitlet om övergripande strukturer som aktuellt i ur perspektivet att förutsättningarna som det bygger på i många fall är de samma som 2009. Dock gör detaljeringsgraden i vissa avsnitt att inriktningen kan ses som inaktuell. Inom avsnittet kring grön- och blåstruktur har mycket genomförts, vilket kan tyda på att en översyn av dagsläget skulle kunna behövas. De övergripande strukturerna i tätorten är fortfarande beroende av brobygget.

ANVÄNDNINGEN AV MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Under avsnittet beskrivs planerad mark- och vattenanvändning under ett antal rubriker. Till avsnittet hör plankarta 2.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Bostäder

Första delen i kapitlet berör bostäder och behov av nya bostäder. Mot bakgrund av det överordnade målet att öka tätortens befolkning kan behovet av nya bostäder inom planperioden beräknas uppgå till mellan 750 och 800 lägenheter. Under perioden sedan fördjupningen antogs har flertalet planer innehållande bostäder genomförts inom tätorten.

I denna del lyfts en rad olika detaljerade förslag på utformning av bland annat byggnader och kvarter: Torget, Sundsvik 1:65 och 9:4-7, Hotell Nilsonstomten, Sundsvik 1:27, Kvarteret norr om Järnvägsparken, Sundsvik 8:5-4, Kvarteret med Järnvägsparken, Sundsvik 1:65, Badhusgatan väst, Sundsvik 7:19, Bryggargatan, Sundsvik 4:3, Apoteksfastigheten Sundsvik 1:38, Söder Lerälven, Leran 3:163.167, Älvgatan syd, Sundsvik 14:7, Långgatan/Storgatan, Skäggeberg 12:5-7, Övre och Nedre Leran, Skäggeberg, Åmberg, Hea, Ulfsberg, Ulvsby, Brobyäng, Brårud, Klockargården, Torvnäs, Solbacka, Öster kyrkogården och Tätortens närområde.

Flertalet av de förslag som lyfts fram har resulterat i en detaljplan i de fall de är förslagen är genomförbara. Dock förutsätter en utbyggnad på östra sidan av tätorten att den nya bron byggs. Avsnittet bedöms därför som delvis inaktuellt eller genomfört.

Service och turism

Angående utbildning beskrivs planerad utbyggnad i Torvnäs och Solbacka Akademin. Där pågår det planläggning idag men enbart för bostäder.

I samband med vårdcentralen beskrivs att mindre ändringar av den gällande detaljplanens bestämmelser om byggnaders placering behöver göras för att möjliggöra utbyggnad av vårdplatser för äldre. En plan för Allegården är gjord för att utöka äldreboendet.

Avsnittet med markbehov för hotell- och konferensanläggning är inte längre aktuellt.

Avsnittet kring restauranger i tätorten är fortsatt aktuellt.

OK Handel

Denna del berör handelns markanvändning. Ett överordnat mål är att behålla en attraktiv och konkurrenskraftig detaljhandel i centrum. Därför ska handel i externa lägen begränsas till partihandel och handel med särskilt skrymmande varor. Ett särskilt skäl för detta är behovet att, av hänsyn till miljön, begränsa biltrafiken inom tätorten.

Avsnittet kring handel i centrum och handel i stadens ytterområden är fortsatt aktuella och stämmer överrens med kommunens nya handelsstrategi.

Arbetsområden- industri och verkstäder

Fyra områden för industri och verkstäder och dess utveckling beskrivs. För dessa är beskrivningen av förutsättningar och inriktning för centrum, Skäggeberg och Holmby-E45 väst fortsatt aktuella. För området Brårud kvarstår förutsättningen att en ny bro byggs för att utbyggnad ska kunna ske.

Generellt är de befintliga industriområdena nyttjade och nya behövs. Ett problem är marktillgången vid E45 och avsaknad av bro till Brårud. Industrierna önskar att vara lokaliserade invid E45 om inte norra bron blir till.

OK Areella näringar

Under avsnittet beskrivs förutsättningar och inriktning för jordbruk, djurhållning och skogsbruk. Detta bedöms i sin helhet vara fortsatt aktuellt.

OK Fritid- och rekreation

Avsnittet som beskriver förutsättningar och inriktning för rekreationsområden bedöms i sin helhet som aktuellt. Vad gäller anläggningar för rekreation så den detaljplan som föreslås för Kolnäsområdet inte genomförd och anläggningen är numera i privat ägo.

Inriktningen för utveckling av idrottsanläggningar är fortsatt aktuell och inte genomförd. Även för parker och tätortsnära grönområden är förutsättningar och inriktning fortsatt aktuella. Beskrivningen av kommunens lekplatser är i huvudsak fortsatt aktuell.

Under avsnittet sportflygfält beskrivs önskemål om att uppföra en så kallad "Air Park". Detta är inte längre aktuellt.

De områden som pekas ut för fritidshus har inte genomförts och är fortsatt aktuella.

Åtgärderna för vattenområden som föreslås i planen är inte genomförda.

Kultur

Avsnittet kring samlingslokaler, bibliotek och utställningslokaler bedöms som aktuellt. Vad gäller texten kring fornlämningar och kulturmiljöer så finns behov av att revidera de underlag som bedömningarna bygger på. Nuvarande underlag kan sägas vara inaktuellt på grund av dess höga ålder och behöver uppdateras utifrån den nya kulturmiljölögstiftningen.

Sammantaget bedöms kapitlet om användning av mark- och vattenområden som i behov av revidering då flertalet av de inriktningar som pekas ut är genomförda, har förändrade förutsättningar eller är helt beroende av att den nya bron byggs. I det fall att inte bron byggs inom de närmaste åren kan behovet av att se över lokaliseringalternativ för exempelvis industri och verkstäder.

HUR DEN BEBYGGDA MILJÖN BÖR UTVECKLAS OCH BEVARAS

Kapitlet beskriver mer detaljerat hur den redan bebyggda miljön i Sunne tätort bör utvecklas och bevaras.

Är förutsättningar och inriktning aktuella?

Bebyggelsen i Sunne tätort beskrivs inledande och detta avsnitt är aktuellt. Ett avsnitt handlar om kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Samma sak gäller där som i föregående kapitel där kulturmiljö beskrivs. En uppdatering av underlaget bör göras.

Avsnittet kring generella rekommendationer för bebyggelsen i Sunne tätort anses aktuell. Dock har dessa rekommendationer upplevts som otillräckliga vid nyexploatering i Sunnes centrum. Ett gestaltningsprogram eller ett mer djupgående avsnitt kring gestaltning i en ny fördjupning av översiktsplanen skulle kunna uppfylla detta behov. Under 2017 togs ett gestaltningsprogram för Storgatan fram.

Detaljplanering

Under detta avsnitt beskrivs vilka detaljplaner som anses behöva upprättas eller ändras för att genomföra fördjupningen av översiktsplanen. Nedan listas dessa och nuläget beskrivs.

1. Holmby, ”air park” (ej aktuell)
2. Ulvsby, en- och tvåbostadshus, 1 våning (ej aktuell)
3. Ulvsberg, vård/särskilt boende (ej aktuellt)
4. Norra Åmberg, särskilt boende, en- och tvåbostadshus, 1 våning (genomförd fast på annat ställe)
5. Södra Åmberg/Skäggeberg väster E45, industri o.d.y. (delvis genomförd)
6. Kolsnäs, utvidgad camping med småbåtshamn (ej aktuell)
7. Väster Dunderängen, stugby för fritidsboende (ej genomförd)
8. Långgatan, bostäder, butikslokaler och parkering, 3½ plan (ej genomförd)
9. Hotell Nilsson-tomten, bostäder, kontor, butik och parkering, 3½ plan (planlagd)
10. Torget, bostäder, kontor, butiker och parkering, 3½ plan (pågår)
11. Kvarteret norr om Järnvägsparken, bostäder, butik och parkering, 3½ plan (klar)
12. Kvarngatan, ombyggnad till gårdsgata (klar)
13. Kvarteret söder om Järnvägsparken, bostäder, 3½ plan (ej aktuellt)
14. Väster om Badhusgatan, bostäder, 3½ plan (ej genomförd (ej aktuell)
15. Kvarteret Kvarngatan-Lerälven, butiker, bostäder, parkering, park, 1½-3½ plan (ej aktuell pga översvämning, delvis genomförd)
16. Kvarteret Lerälven-Magasinsgatan, bostäder, 2-3½ plan (delvis genomförd gatan ombyggd och plan gjord)
17. Älvgatan Syd, flerbostadshus 2 våningar (ej genomförd)
18. Vitteby, fritidshus (inte gjord tänkbart LIS)
19. Solbacka, radhus, friliggande bostadshus, undervisning 1-2 våningar (pågår fast bostäder)
20. Torvnäs, radhus och friliggande bostadshus, 1-2 våningar (pågår)
21. Öster kyrkogården, flerbostadshus 2 våningar (ej genomförd, men funderar på attraktiviteten då det förekommer buller från vägar)
22. Arenaområde i Brårud, idrottsanläggning (delvis planlagt)
23. Bråruds industriområde, utvidgning mot söder, väster, norr, begränsning mot nordost (bygger på ny bro)
24. Sundgatan väst, skolområde (ej genomförd, ej aktuell)
25. Brobyäng norr, småbåtshamn (ej genomförd)

Sammantaget bedöms kapitlet om hur den bebyggda miljön ska utvecklas som i behov av revidering då flertalet av de inriktningar som pekas ut är genomförda eller har förändrade förutsättningar. De detaljplaner som beskrivs behövs för att genomföra fördjupningens intentioner är i hög grad genomförda eller inte längre aktuella.

ALTERNATIVA MÖJLIGHETER OCH PLANENS KONSEKVENSER

De två sista kapitlen i översiktsplanen handlar om de olika scenarion som föregått översiktsplanarbetet där ett alternativ valts som planen bygger på.

Konsekvenserna av planen och nollalternativet beskrivs ingående i tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

Dessa avsnitts aktualitet hör samman med planens totala aktualitet och efterlevnad. I det fall som fördjupningen av översiktsplanen bedöms som i behov av revidering gäller det även dessa avsnitt.

PLANENS SAMMANVÄGDA AKTUALITET

De olika delarna av översiktsplanens fördjupning för Sunne tätort vägs här samman för att bedömma om planen i sin helhet kan anses aktuell. Detta görs utifrån de aktualitetsaspekter som formulerats i början av detta dokument.

Planeringsförutsättningar: Sedan fördjupningen antogs för snart 10 år sedan har en hel del planeringsförutsättningar förändrats och nya underlag har tillkommit. För nya förutsättningar, se kapitel 3 och specifikt listan över planeringsunderlag i Sunne kommun på s. 6 i detta dokument.

Inriktning: Viljeinriktning och ställningstaganden i översiktsplanen bedöms fortsatt ligga i linje med kommunens nuvarande strategier.

Användning/tillämpning: Fördjupningens användbarhet är i hög grad beroende av att den nya bron över Frykensundet genomförs. I dagsläget är stora delar av det som är möjligt att bygga ut i planen genomfört och planen bedöms inte ge vägledning vid prövning av mark- och vattenanvändning i ett scenario där inte bron byggs.

Utvecklingsbehov: Samma utvecklingsbehov ses som för den kommunövergripande översiktsplanen (se s. 12). Tydligt i bedömningen av fördjupningen av översiktsplanen blir att ett scenario där bron över Frykensundet inte byggs behöver analyseras.

Sammanfattningsvis bedöms fördjupningen av översiktsplanen för Sunne tätort som i behov av revidering. Detta kan bland annat hänvisas till att fördjupningen har en större detaljeringsgrad än den kommuntäckande översiktsplanen vilket gör att de förändrade planeringsförutsättningarna får större utslag i bedömningen av aktualiteten. Nyttan med planen bedöms därför i dagsläget som liten då den i stor utsträckning är antingen genomförd eller inaktuell. Planen föreslås göras om och också kompletteras med ett kulturmiljöprogram. Dessa två processer kan med fördel samköras. I en ny fördjupning av översiktsplanen för Sunne tätort bör en utveckling av tätorten både med och utan bro över Frykensundet studeras närmare. Det upplevs som viktigt att ge ytterligare vägledning i mark- och vattenanvändning i väntan på en ny bro. Framför allt är utvecklingen av ny industrimark en viktig fråga.

5. PLANERINGSBEHOV UNDER KOMMANDE PERIOD

Nedan beskriv närmare de planeringsbehov som kan ses utifrån aktualitetsprövningen.

FÖRDJUPNINGAR OCH TEMATISKA TILLÄGG

Utifrån genomförd aktualitetsbedömning rekommenderas:

- Revidering av översiktsplanens fördjupning för Sunne tätort utifrån nuvarande planeringsförutsättningar där en utveckling med och utan bro beskrivs.
- Revidering av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) genom framtagande av ett tematiskt tillägg till översiktsplanen som ersätter befintliga områden i den kommunövergripande översiktsplanen. En ny LIS-plan finns framtagen och står inför antagande i slutet av 2019/början av 2020.
- Under kommande mandatperiod bör förutsättningarna för att revidera den kommunövergripande översiktsplanen undersökas. Detta med tanke på planens ålder och därav förändrade planeringsförutsättningar.

UTREDNINGAR OCH ÖVRIGA PLANERINGSUNDERLAG

- Kulturmiljöprogram
- Sammanställning av riktlinjer för dagvatten, skyfall, översvämning samt ras och skred

Aktualitetsprövning av Sunne kommuns översiktsplan